

« Το χριστουγεννιάτικο δέντρο της μάγισσας Κλο- Κλο» . Ένα παράδειγμα ψηφιακού μαθητικού παραμυθιού ως απόρροια εξάσκησης στη δημιουργική γραφή με τη βοήθεια πολυμέσων και ΤΠΕ».

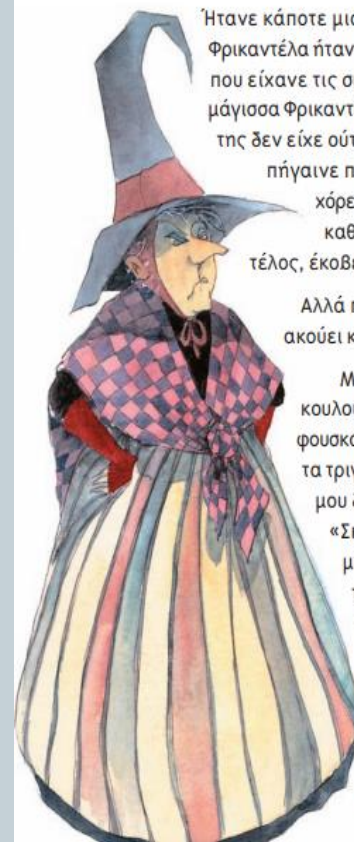
Σταυρούλα Μοσχούρη, ΠΤΔΕ ΕΚΠΑ, scottys1815@gmail.com

« Το χριστουγεννιάτικο δέντρο της μάγισσας Κλο- Κλο» . Ένα παράδειγμα ψηφιακού μαθητικού παραμυθιού ως απόρροια εξάσκησης στη δημιουργική γραφή με τη βοήθεια πολυμέσων και ΤΠΕ».

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

- Το παρόν σενάριο διδασκαλίας λειτουργεί ως μετασχηματισμός της γιορταστικής ενότητας του μαθήματος Γλώσσας της Ε' τάξης με τίτλο « Χριστούγεννα» και ιδιαίτερα της διδακτικής ενότητας «Φρικαντέλα, η μάγισσα που μισούσε τα κάλαντα» με τη διδακτική ενσωμάτωση των ΤΠΕ στην διδακτική διαδικασία.

Φρικαντέλα, η μάγισσα που μισούσε τα κάλαντα

Ήτανε κάποτε μια μάγισσα που τη λέγανε Φρικαντέλα Ζαρζουέλα Σαλμονέλα Στρυφνίνη. Η Φρικαντέλα ήταν κακιά. Τόσο κακιά, που μισούσε αφάνταστα όλα τα καλά. Ακόμα και τις λέξεις που είχανε τις συλλαβές «καλά», κι αυτές τις μισούσε. Για να σας δώσω να καταλάβετε, η μάγισσα Φρικαντέλα δεν έτρωγε ποτέ καλαμαράκια. Έτρωγε μόνο κακαμαράκια. Και στο σπίτι της δεν είχε ούτε καλάθια ούτε μπουκαλάκια. Είχε μόνο κακάθια και μπουκακάκια. Και δεν πήγαινε ποτέ εκδρομή στα Καλάβρυτα. Πήγαινε κάθε χρόνο στα Κακάβρυτα. Και δε χόρευε ποτέ καλαματιανό. Χόρευε μόνο κακαματιανό. Και, βέβαια, δεν της αρέσανε καθόλου τα παραμύθια με καλό τέλος. Έκλεβε από τα παιδιά τα βιβλία με καλό τέλος, έκοβε την τελευταία σελίδα και στη θέση της έβαζε ένα κακό τέλος...

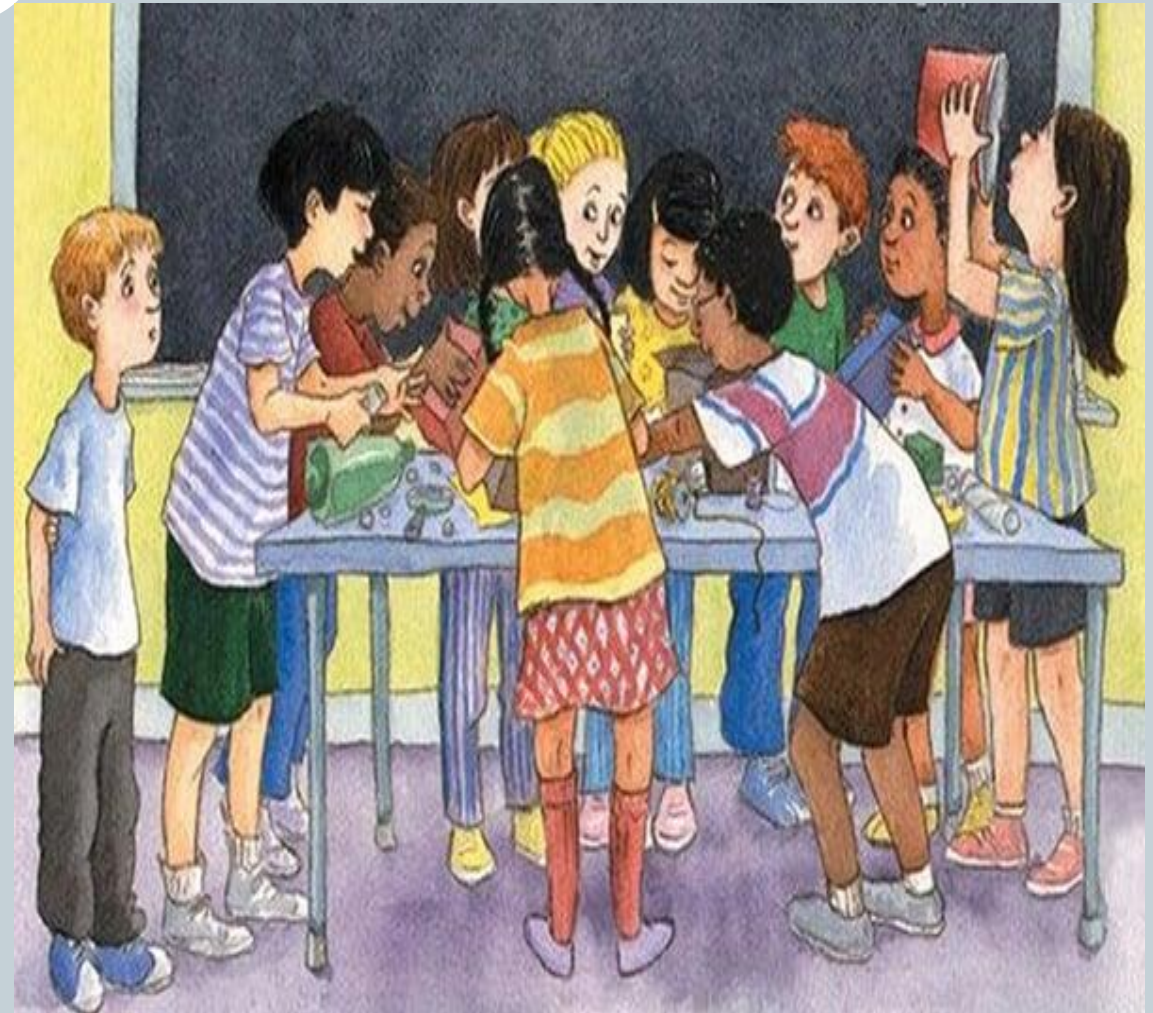
Αλλά πιο πολύ απ' όλα η μάγισσα Φρικαντέλα μισούσε τα κάλαντα. Δεν ήθελε να ακούει καθόλου κάλαντα. Ήθελε να ακούει μόνο κάκानτα.

Μια μέρα, λοιπόν, παραμονή Πρωτοχρονιάς ήταν, η Φρικαντέλα ζύμωνε κουλουράκια με μαγική μαγιά που όποιος τα έτρωγε μεταμορφωνόταν σε σαπουνόφουσκα, όταν άκουσε χαρούμενες φωνές. Ήταν τα παιδιά της γειτονιάς που κτυπούσαν τα τριγωνάκια τους και τραγουδούσαν τα κάλαντα. «Αρχιμηνιά κι Αρχιχρονιά, ψιλή μου δεντρολιβανιά...» Η μάγισσα βγήκε στο μπαλκόνι της και έμπηξε τις φωνές: «Σκασμός, σκουπιδόπαιδα! Αν δε σταματήσετε να λέτε τα κάλαντα, θα το μετανιώσετε πικρά!». Ήταν τώρα έξω φρενών. «Τι να κάνω άραγε για να τα τιμωρήσω;» σκεφτόταν. «Το βρήκα! Θα τα μεταμορφώσω τώρα αμέσως σε Βατραχάκια!». Κούνησε πέρα δώθε το μαγικό της ραβδί και μεταμόρφωσε όλα τα παιδιά σε βρεγμένα Βατραχάκια. Αλλά αυτά συνέχισαν να κοάζουν με κέφι τα κάλαντα. Πεισμάτωσε και τα μεταμόρφωσε σε γατούλες, αλλά αυτά συνέχισαν να νιαουρίζουν χαδιάρικα τα κάλαντα. Θυμωμένη, με το μαγικό της ραβδί συνέχισε και τα έκανε κατοικάκια, παπάκια, αγελαδίτσες, γαϊδουράκια, αλλά αυτά συνέχισαν με πείσμα να τραγουδούν μελωδικά τα κάλαντα.

« Το χριστουγεννιάτικο δέντρο της μάγισσας Κλο- Κλο» . Ένα παράδειγμα ψηφιακού μαθητικού παραμυθιού ως απόρροια εξάσκησης στη δημιουργική γραφή με τη βοήθεια πολυμέσων και ΤΠΕ».

- Η διδακτική αυτή πρόταση εφαρμόστηκε στην Ε και την ΣΤ τάξη του 3ου Δημοτικού Σχολείου Πειραιά κατά το σχολ. Έτος 2023-24 σε 22 συνολικά μαθητές που εργάστηκαν σε ομάδες των 4-5 ατόμων κατά τη διάρκεια του μαθήματος της Γλώσσας.

« Το χριστουγεννιάτικο δέντρο της μάγισσας Κλο- Κλο» . Ένα παράδειγμα ψηφιακού μαθητικού παραμυθιού ως απόρροια εξάσκησης στη δημιουργική γραφή με τη βοήθεια πολυμέσων και ΤΠΕ».

- Στόχοι:
- Οι μαθητές να αναγνωρίσουν τη δομή και τα γλωσσικά στοιχεία του περιγραφικού και του κατευθυντικού λόγου, έτσι ώστε να μπορούν να συνθέσουν μικρά χριστουγεννιάτικα παραμύθια.
- Να μάθουν να χρησιμοποιούν τη γλώσσα ως κώδικα επικοινωνίας, ως σύστημα σκέψης
- Να χρησιμοποιούν τη γλώσσα ώστε να αναπαράγουν λόγο κατάλληλο των περιστάσεων και αποτελεσματικό

« Το χριστουγεννιάτικο δέντρο της μάγισσας Κλο- Κλο» . Ένα παράδειγμα ψηφιακού μαθητικού παραμυθιού ως απόρροια εξάσκησης στη δημιουργική γραφή με τη βοήθεια πολυμέσων και ΤΠΕ».

- Να είναι σε θέση να παράγουν ένα συνεχές προφορικό κείμενο θέτοντας σε λειτουργία μηχανισμούς ακουστικής, απαντητικής ετοιμότητας και βιωματικής συμμετοχής
- Να σχεδιάζουν τα βασικά στοιχεία ενός παραμυθιού αποφασίζοντας για τα ουσιώδη στοιχεία πλοκής που πρέπει να κρατήσουν.

« Το χριστουγεννιάτικο δέντρο της μάγισσας Κλο- Κλο» . Ένα παράδειγμα ψηφιακού μαθητικού παραμυθιού ως απόρροια εξάσκησης στη δημιουργική γραφή με τη βοήθεια πολυμέσων και ΤΠΕ».

- Να χρησιμοποιούν τις κατάλληλες μορφοσυντακτικές δομές και το κατάλληλο για την περίπτωση ύφος και λεξιλόγιο για περιγραφικό αλλά και για κατευθυντικό λόγο.
- Να παρεμβαίνουν στις εικόνες και να δημιουργούν κατάλληλους και αποτελεσματικούς για την πλοκή ενός παραμυθιού διαλόγους ανάμεσα στους ήρωες του παραμυθιού αυτού.

« Το χριστουγεννιάτικο δέντρο της μάγισσας Κλο- Κλο» . Ένα παράδειγμα ψηφιακού μαθητικού παραμυθιού ως απόρροια εξάσκησης στη δημιουργική γραφή με τη βοήθεια πολυμέσων και ΤΠΕ».

- Ειδικότερα ως προς την παραγωγή γραπτού λόγου οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση:
- Να καθορίζουν τους επικοινωνιακούς στόχους του υπό σύνταξη παραμυθιού.
- Να επιλέγουν τον κατάλληλο τρόπο παρουσίασης του κειμένου με βάση τον τύπο στο οποίο εμπίπτει.
- Να σχεδιάζουν τη δομή του κειμένου τους.

« Το χριστουγεννιάτικο δέντρο της μάγισσας Κλο- Κλο» . Ένα παράδειγμα ψηφιακού μαθητικού παραμυθιού ως απόρροια εξάσκησης στη δημιουργική γραφή με τη βοήθεια πολυμέσων και ΤΠΕ».

- Να εφαρμόζουν συνειδητά συντακτικούς και μορφολογικούς κανόνες
- Να συνειδητοποιούν τη σημειωτική λειτουργία μιας εικόνας, προκειμένου να συνθέσουν ένα παραμύθι

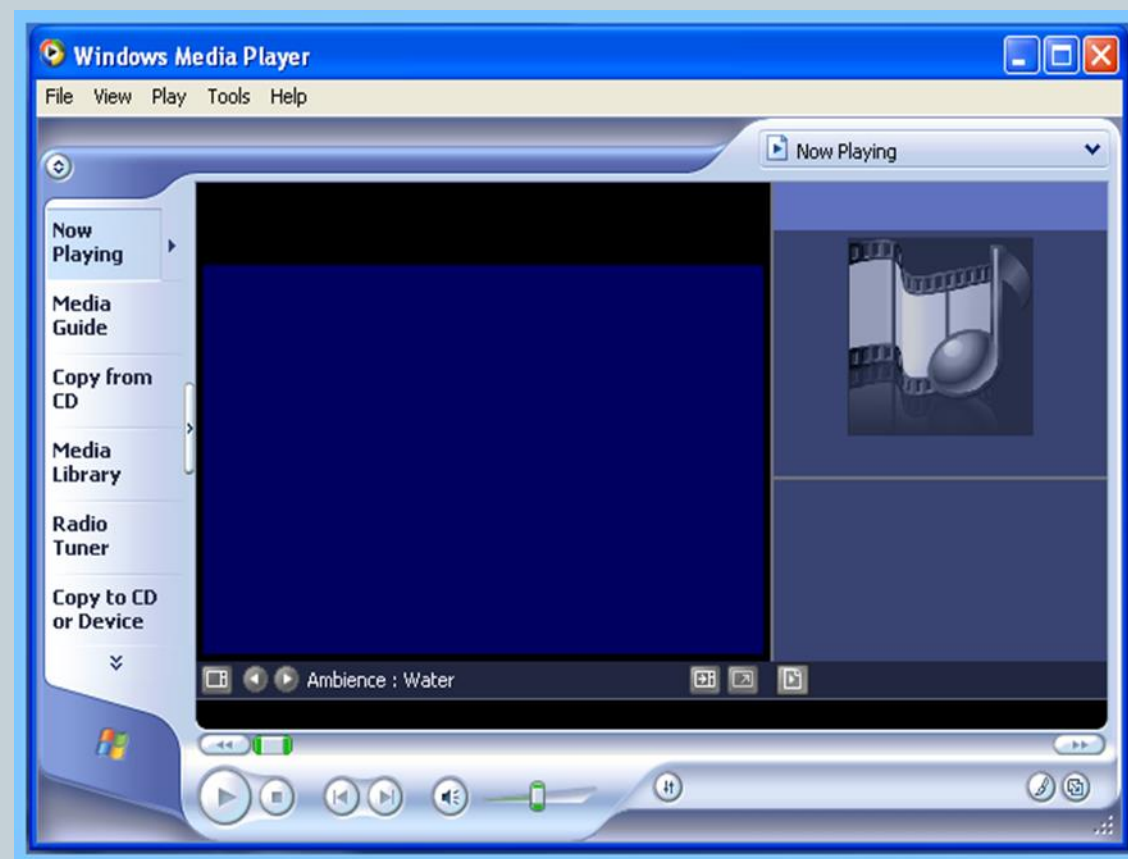
« Το χριστουγεννιάτικο δέντρο της μάγισσας Κλο- Κλο» . Ένα παράδειγμα ψηφιακού μαθητικού παραμυθιού ως απόρροια εξάσκησης στη δημιουργική γραφή με τη βοήθεια πολυμέσων και ΤΠΕ».

- Ως προς τη μαθησιακή διαδικασία:
- Να εργάζονται σε ομάδες για την επίτευξη ενός κοινού στόχου και
- Να επιλέγουν χωρίς μεροληψία τη σωστή εικόνα και το σωστό κείμενο που θα χρησιμοποιηθεί για να έχει η πλοκή του παραμυθιού το σωστό αποτέλεσμα.

« Το χριστουγεννιάτικο δέντρο της μάγισσας Κλο- Κλο» . Ένα παράδειγμα ψηφιακού μαθητικού παραμυθιού ως απόρροια εξάσκησης στη δημιουργική γραφή με τη βοήθεια πολυμέσων και ΤΠΕ».

- Ως προς τις νέες τεχνολογίες ΤΠΕ στόχο έχει οι μαθητές
- Να αναπτύξουν δεξιότητες που θα τους βοηθήσουν να επεξεργάζονται κείμενα προφορικού και γραπτού λόγου και να τα συνδυάζουν με την κατάλληλη εικόνα που ζωγράρισαν.
- Να χρησιμοποιούν με ευχέρεια λογισμικά όπως το windows media player

« Το χριστουγεννιάτικο δέντρο της μάγισσας Κλο- Κλο» . Ένα παράδειγμα ψηφιακού μαθητικού παραμυθιού ως απόρροια εξάσκησης στη δημιουργική γραφή με τη βοήθεια πολυμέσων και ΤΠΕ».

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Το σενάριο διδασκαλίας που αναπτύσσουμε λαμβάνει υπόψιν τις βασικές θεωρίες μάθησης: του Συμπεριφορισμού (η μάθηση ως διαδικασία πρόσκτησης της γνώσης), του Κοσντρουκτιβισμού (η μάθηση ως διαδικασία δημιουργίας της γνώσης, γνωστικές θεωρίες) και των κοινωνικοπολιτισμικών θεωριών (η μάθηση ως αποτέλεσμα συμμετοχής σε κοινωνικές ομάδες).

« Το χριστουγεννιάτικο δέντρο της μάγισσας Κλο- Κλο» . Ένα παράδειγμα ψηφιακού μαθητικού παραμυθιού ως απόρροια εξάσκησης στη δημιουργική γραφή με τη βοήθεια πολυμέσων και ΤΠΕ».

- Μεθοδολογικά, οι δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στην παρούσα διδακτική παρέμβαση δομούνται πάνω στη θεωρία της Πολλαπλής Νοημοσύνης του Gardner και στην ολιστική προσέγγιση της γνώση που στόχο έχει την ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας των παιδιών μέσα από δράσεις καλλιέργειας όλων των πτυχών της ανθρώπινης νοημοσύνης.

« Το χριστουγεννιάτικο δέντρο της μάγισσας Κλο- Κλο» . Ένα παράδειγμα ψηφιακού μαθητικού παραμυθιού ως απόρροια εξάσκησης στη δημιουργική γραφή με τη βοήθεια πολυμέσων και ΤΠΕ».

- Κοινή πεποίθηση είναι ότι κατά τις φάσεις δημιουργίας ενός ψηφιακού παραμυθιού, είναι απαραίτητο τα παιδιά να υιοθετούν το ομαδοσυνεργατικό μοντέλο εργασίας και μάθησης, καθώς η όλη διαδικασία δημιουργίας ενός ψηφιακού παραμυθιού προϋποθέτει την αξιοποίηση όλων των καλλιτεχνικών και μη κλίσεων των μαθητών της τάξης προκειμένου να επιτευχθούν όλα τα στάδια δημιουργίας [διερεύνηση θέματος, συγγραφή σεναρίου, σχεδίαση του πίνακα πλοκής (storyboard), επεξεργασία εικόνων ή ήχων, σύνθεση εικόνας και ήχου].

« Το χριστουγεννιάτικο δέντρο της μάγισσας Κλο- Κλο» . Ένα παράδειγμα ψηφιακού μαθητικού παραμυθιού ως απόρροια εξάσκησης στη δημιουργική γραφή με τη βοήθεια πολυμέσων και ΤΠΕ».

- Η μεθοδολογική προσέγγιση του σεναρίου παρουσιάζει μια ποικιλία στρατηγικών διδασκαλίας και μάθησης με σκοπό τη διαφοροποίηση της διδασκαλίας, την ανακαλυπτική μάθηση, τη συνεργατική μάθηση, τη μαθητοκεντρική μάθηση.

« Το χριστουγεννιάτικο δέντρο της μάγισσας Κλο- Κλο» . Ένα παράδειγμα ψηφιακού μαθητικού παραμυθιού ως απόρροια εξάσκησης στη δημιουργική γραφή με τη βοήθεια πολυμέσων και ΤΠΕ».

- ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΒΗΜΑΤΑ
- Για την διδακτική αυτή παρέμβαση χρησιμοποιήθηκε εκτός από το βιβλίο της Γλώσσας της Ε δημοτικού ψηφιακά παραμύθια που οι ίδιοι οι μαθητές αναζήτησαν στο διαδίκτυο και ιδιαίτερα στο Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο και συγκεκριμένα:
- Η μπουγάδα του ‘Αι- Βασίλη της Ιωάννας Κυρίτση
- Ο χιονάνθρωπος που δεν ήθελε να λιώσει του Μάνου Κοντολέων
- Το παιδί που πήρε μαζί του το Χριστούλη, της Ρένας Ρώσση Ζαϊρη

« Το χριστουγεννιάτικο δέντρο της μάγισσας Κλο- Κλο» . Ένα παράδειγμα ψηφιακού μαθητικού παραμυθιού ως απόρροια εξάσκησης στη δημιουργική γραφή με τη βοήθεια πολυμέσων και ΤΠΕ».

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

- 1^η διδακτική ώρα:

Επιλογή θέματος σχετικού με τον εορτασμό των Χριστουγέννων.

Οι μαθητές/τριες έρχονται σε επαφή με προϋπάρχοντα ψηφιακά παραμύθια σχετικά με το επιλεγμένο θέμα, τα οποία αξιοποιούν ως πρώτη ύλη για να δομήσουν την αφήγηση ή ως διακειμενικές αναφορές.

Προσδιορισμός των βασικών ηρώων του παραμυθιού.

« Το χριστουγεννιάτικο δέντρο της μάγισσας Κλο- Κλο» . Ένα παράδειγμα ψηφιακού μαθητικού παραμυθιού ως απόρροια εξάσκησης στη δημιουργική γραφή με τη βοήθεια πολυμέσων και ΤΠΕ».

- 2^η διδακτική ώρα:

Οι μαθητές/τριες χωρίζονται σε ομάδες εργασίας για τη συλλογή και επεξεργασία του υλικού. Οι κυριότερες ομάδες είναι:

- συγγραφής σεναρίου
- εικονογράφησης
- πλοκής σεναρίου (storyboard)
- ψηφιακής επεξεργασίας

« Το χριστουγεννιάτικο δέντρο της μάγισσας Κλο- Κλο» . Ένα παράδειγμα ψηφιακού μαθητικού παραμυθιού ως απόρροια εξάσκησης στη δημιουργική γραφή με τη βοήθεια πολυμέσων και ΤΠΕ».

- 3^η διδακτική ώρα:
  - Σύνθεση σεναρίου.
  - Επιλογή σκίτσων και δημιουργία κολάζ σύμφωνα με το σενάριο
- 4^η διδακτική ώρα:
- Χρωματισμός σκίτσων και φωτογράφησή τους
  - Διαμόρφωση της ψηφιακής πλοκής σεναρίου

« Το χριστουγεννιάτικο δέντρο της μάγισσας Κλο- Κλο» . Ένα παράδειγμα ψηφιακού μαθητικού παραμυθιού ως απόρροια εξάσκησης στη δημιουργική γραφή με τη βοήθεια πολυμέσων και ΤΠΕ».

- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
- Οι μαθητές στο τέλος της διδακτικής παρέμβασης καλούνται να απαντήσουν σε ένα ερωτηματολόγιο με ανοιχτές ερωτήσεις ως προς το σενάριο, τη διάρκεια, τις επιμέρους αναθέσεις εργασιών.
- Ακολουθεί μια ποσοτική μέτρηση των στάσεων, αντιλήψεων και απόψεών τους με χρήση της κλίμακας αξιολόγησης Likert
- Οι μαθητές προβαίνουν στην αυτοαξιολόγησή τους σε ειδικό ερωτηματολόγιο κλίμακας αξιολόγησης που αφορά το βαθμό επίτευξης των στόχων της διδακτικής παρέμβασης

« Το χριστουγεννιάτικο δέντρο της μάγισσας Κλο- Κλο» . Ένα παράδειγμα ψηφιακού μαθητικού παραμυθιού ως απόρροια εξάσκησης στη δημιουργική γραφή με τη βοήθεια πολυμέσων και ΤΠΕ».

- Ο εκπαιδευτικός με τη σειρά του προβαίνει στην αυτοαξιολόγησή του.
- Ο εκπαιδευτικός προβαίνει σε αξιολόγηση των μαθητών
- Ο εκπαιδευτικός αξιολογείται από τους μαθητές του.

- Τα Φύλλα Αξιολόγησης (ΦΑ) είναι ανώνυμα, εκτός από αυτό που αναφέρεται στην αυτοαξιολόγηση των μαθητών.

« Το χριστουγεννιάτικο δέντρο της μάγισσας Κλο- Κλο» . Ένα παράδειγμα ψηφιακού μαθητικού παραμυθιού ως απόρροια εξάσκησης στη δημιουργική γραφή με τη βοήθεια πολυμέσων και ΤΠΕ».

- ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ
- Η ψηφιακή αφήγηση ιστοριών αποτελεί μια δραστηριότητα που μπορεί να καλλιεργήσει ταυτόχρονα τον ψηφιακό, τεχνολογικό, οπτικό και πληροφοριακό γραμματισμό.
- Η αφήγηση με τη βοήθεια ψηφιακών πολυμεσικών και διαδραστικών στοιχείων αποτελεί μια δραστηριότητα που αναπτύσσει τη δημιουργικότητα των μαθητών και τους οδηγεί να ανακαλύψουν εναλλακτικούς τρόπους έκφρασης αλλά και να εξασκηθούν στην δημιουργική γραφή.

« Το χριστουγεννιάτικο δέντρο της μάγισσας Κλο- Κλο» . Ένα παράδειγμα ψηφιακού μαθητικού παραμυθιού ως απόρροια εξάσκησης στη δημιουργική γραφή με τη βοήθεια πολυμέσων και ΤΠΕ».

- Βοηθά τους μαθητές να αναπτύξουν το λεξιλόγιο τους, να εξασκηθούν στην αφηγηματική πλοκή και την κατανόηση κειμένων και είναι ιδιαίτερα ελκυστικό καθώς παρέχει πολλαπλές ψηφιακές δυνατότητες όπως προφορική αφήγηση με επισήμανση κειμένου, ενσωματωμένα ηχητικά εφέ, κινούμενες εικόνες κ.α. που κεντρίζουν το ενδιαφέρον των μαθητών και καλλιεργούν τη φαντασία και την επινοητικότητα τους.

« Το χριστουγεννιάτικο δέντρο της μάγισσας Κλο- Κλο» . Ένα παράδειγμα ψηφιακού μαθητικού παραμυθιού ως απόρροια εξάσκησης στη δημιουργική γραφή με τη βοήθεια πολυμέσων και ΤΠΕ».

• ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Κάντζου, Ν., Μελιάδου, Ε. (2009). Οι νέες τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών στην εκπαίδευση και τα μαθηματικά. Σύγχρονο Νηπιαγωγείο, τ. 71, σελ. 108-113. Αθήνα: Δίπτυχο.
- Κυριαζής, Α. & Μπακογιάννης, Σ. (2003). *Χρήση των Νέων Τεχνολογιών στην εκπαίδευση. Συνύπαρξη διδακτικής πρακτικής και τεχνολογίας*. Αθήνα: Αφοί Παππά.
- Παπαδάκης, Στ., & Καλογιαννάκης, Μ. (2018). Αξιολόγηση των ελληνικών εκπαιδευτικών εφαρμογών για συσκευές με λειτουργικό σύστημα Android για παιδιά προσχολικής ηλικίας. *Προσχολική και Σχολική Εκπαίδευση*.